

بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی گل‌سار

جراحی ستون فقرات چیست و چگونه انجام می‌شود؟

نهییه: کارگروه آموزش بیماربخش ICU

تدوین: خرداد ۱۴۰۲

بازنگری: خرداد ۱۴۰۵

ایمیل بیمارستان

info@golsarhospital.ir

سایت بیمارستان

www.golsarhospital.ir

شماره تلفن: ۰۱۳-۳۴۹۰۰

آدرس: رشت - گل‌سار - بلوار سمیه

کد پمفلت: T11-AC-01

➤ **در جراحی کمر:** پس از اجازه خروج از تخت، ابتدا پس از بستن کمر بند مخصوص در حالت خوابیده، ابتدا قسمت سر تخت را در وضعیت نشسته قرار دهید و سپس با کمک نرده محافظ تخت، بدون اینکه کمر خود را چرخش دهید با چرخاندن بدن خود به یک پهلو برگردید و پاهای خود را از تخت آویزان کنید. به مدت چند دقیقه در این وضعیت قرار بگیرید. در صورت نداشتن سرگیجه، تاری دید، تهوع و... با کمک واکر در کنار تخت بایستید. سپس با کمک واکر چند قدم در محدوده تخت قدم بزنید و به تدریج قدم‌های خود را افزایش دهید.

➤ **در جراحی گردن:** با بسته بودن کلار گردنی مهره‌های گردن تحت حمایت قرار دارد. از چرخاندن گردن به چپ و راست و بالا و پایین خودداری نمایید. وضعیت عضلات گردن را در حالت شل حفظ نمایید و نحوه صحیح خروج از تخت را رعایت نمایید.

➤ بعد از عمل گرافی یا سی تی اسکن کنترل طبق نظر پزشک معالج انجام خواهد گرفت.

در صورت داشتن هرگونه سوال در زمینه مراقبت‌های منزل با شماره تماس ۰۱۳-۳۴۹۰۰ داخلی بخش مربوطه تماس حاصل نمایید.

منبع: هند بوک آموزش به بیمار / ماری ام. کانابیو - برونرو سودارث ۲۰۲۰

➤ بعد از عمل ممکن است سوند ادرای جهت خروج ادرار داشته باشید، از پیچ خوردگی دور پا یا تاخوردن و کشیدگی آن خودداری نمایید.

➤ ممکن است بعد از عمل لوله‌هایی جهت خروج ترشحات و کاهش فشار ناحیه عمل در محل جراحی کارگذاشته شود، از خم شدن، کشیدگی و تا خوردن لوله خودداری نمایید.

➤ پس از جراحی در صورت بروز علائمی چون: احساس درد در پشت ساق پا، تنگی نفس و سرفه، درد قفسه سینه، تب و لرز و... اطلاع دهید.

➤ در جراحی گردن در صورت بروز علائمی چون: احساس تنفس سخت و تورم ناحیه گردن، گرفتگی صدا، سختی در بلع و... گزارش دهید.

➤ چند ساعت اول پس از عمل ناشتا خواهید بود سپس با نظر پزشک ابتدا رژیم غذایی مایعات و بعد رژیم غذایی نرم و در صورت تحمل معمولی آغاز خواهد شد.

جراحی ستون فقرات چیست؟

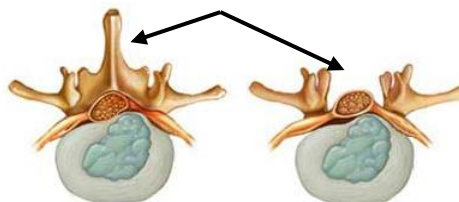
نوعی عمل جراحی است که برای درمان مشکلات و آسیب های مربوط به ستون فقرات انجام می شود. ستون فقرات نقش مهمی در پشتیبانی از بدن، حرکت و محافظت از نخاع دارد. وقتی درمانهای غیر تهاجمی مثل فیزیوتراپی، دارو و استراحت موثر نباشد، ممکن است جراحی توصیه شود.

دلایل انجام جراحی ستون فقرات کدامند؟

- **دیسک کمر و گردن (فتق دیسک):** وقتی دیسک بین مهره ها بیرون زده و به عصب فشار آورد.
- **تنگی کانال نخاعی:** که باعث فشار روی نخاع یا اعصاب می شود.
- **اسکولیوز یا کیفوز:** انحرافات غیر طبیعی ستون فقرات
- **شکستگی مهره ها:** به دلیل تصادفات، پوکی استخوان یا تروماها
- **لغزش مهره ها:** لغزش یک مهره نسبت به مهره دیگر
- **عفونت یا تومورهای ستون فقرات**
- انواع جراحی ستون فقرات کدامند؟**
 - **لامینکتومی**
 - **دیسکتومی**
 - **فیوژن بین مهره ای**
 - **لامینکتومی چیست ؟**

نوعی عمل جراحی برای کاهش فشار از روی نخاع یا ریشه های عصبی خارج شده از آن در ستون فقرات است. در این جراحی، به صورت کامل یا بخشی از استخوان مهره که لامینا نام دارد برداشته می شود تا فشار بر روی ریشه های عصبی کاهش یابد و یا اینکه به منظور دستیابی به فضای بین مهره ای برای برداشتن قطعات بیرون زده دیسک پاره شده و یا برداشتن کامل دیسک

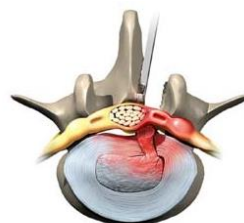
انجام می شود. این جراحی ممکن است بر اساس محل درگیری در ناحیه کمر، گردن یا ناحیه پستی (سینه ای) انجام شود و معمولاً پس از انجام درمان های محافظتی و نتیجه نگرفتن از سایر روش ها بکار می رود.

برداشتن لامینا موجب کم شدن فشار بر روی نخاع و ریشه های آن می شود

دیسکتومی چیست؟

جراحی شامل خارج کردن قسمتی یا بخش اعظمی از دیسک است که باعث فشار بر روی نخاع یا ریشه های عصب شده است.

دیسکتومی دیسک کمری

فیوژن بین مهره ای چیست؟

روشی است با یا بدون لامینکتومی برای ثابت کردن مهره ها انجام می شود، این روش شامل تکه های استخوانی تهیه شده از استخوان ایلایک (استخوان پهن لگن) یا مواد دیگر شامل مواد فلزی یا فیبر های گرانیته ای است که بر روی قسمت ناپایدار ستون مهره ای قرار می گیرد. میل ها، سیم ها، پیچ ها و صفحات نیز ممکن است در این جراحی به کار روند.

مراقبت های بعد از جراحی در بیمارستان کدامند؟

- معمولاً چند روز (۳-۵ روز) در بیمارستان با توجه به وضعیت بالین و نظر پزشک معالج بستری خواهید بود.
- در محل جراحی پانسمان خواهید داشت.
- **بهترین حالت قرار گرفتن در تخت در جراحی ناحیه کمری** به صورت خوابیده به پشت و قرار دادن بالش زیر زانو و زیر سر می باشد. طبق نظر پزشک معالج می توانید به پهلو بخوابید در این صورت کمی زانوهایتان را خم کنید و بین آنها بالش بگذارید. می توانید هر دو ساعت یکبار به آرامی از یک پهلو به پهلو دیگر بچرخید.
- **در جراحی مهره های گردن**، بعد از عمل کلار گردنی (گردنبند) بسته خواهد بود و بهترین وضعیت قرارگیری بعد از جراحی به صورت خوابیده به پشت است و زیر گودی گردن با رول ملحفه پر می گردد تا وضعیت مهره های گردن به درستی حفظ شود.
- تمرینات تنفسی شامل تنفس عمیق و سرفه های آرام جهت خروج ترشحات ریه به دنبال بی هوشی عمومی به طور متناوب انجام دهید.
- ممکن است لازم باشد جوراب الاستیک یا جوراب هایی با فشار متناوب جهت پیشگیری از تشکیل لخته خون در پاها به علت بستری در تخت بپوشید.